

NUMER BLOKADOWY

KURIER Wileński

WTOREK

Nr 151 (11402)

17

LIPCA

1990 r.

Cena 10 kop.

DZIENNIK SPOŁECZNO-POLITYCZNY
Rady Najwyższej i Rady Ministrów Republiki Litewskiej

Ukazuje się od 1 lipca 1953 roku

W Radzie Najwyższej
Republiki Litewskiej

16 lipca odbyła się wspólna narada kierownictwa Rady Najwyższej, Prezydium Rady Najwyższej, przewodniczących stałych komisji oraz rządu republiki. Uczestniczyli w niej przewodniczący Rady Najwyższej republiki W. Landsbergis, premier K. Prunskiene oraz ich zastępcy. Na naradzie odbyła się wymiana poglądów, dotycząca przygotowań do rozmów ze Związkiem SRR i Federacją Rosyjską, sprezytowanym również harmonogram posiedzeń plenarnych Rady Najwyższej w bieżącym tygodniu. Komisji przygotowania politycz-

(Dokończenie na str. 3)

Delegacja Litwy na uroczystościach pod Grunwaldem

15 lipca na oficjalne zaproszenie Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w uroczystościach poświęconych 580 rocznicy bitwy pod Grunwaldem uczestniczyli przewodniczący Rady Najwyższej Republiki Litewskiej Wytautas Landsbergis, wicepremier Republiki Litewskiej Romualdas Ozoła, wiceminister spraw zagranicznych republiki Waldemaras Katkus, grupa deputowanych do Rady Najwyższej Litwy — Irena Andriukaitiene, Władimir Jaromlenko, Widmantas Pawilonis, Česław Okinczy, Gediminas Wagnorius.

Na polu bitwy grunwaldzkiej zgromadziło się tysiące Polaków, Litwinów, Białorusinów, przed-

stawicieli innych narodów, które wywalczyły zwycięstwo w historycznej bitwie. Powiewają sztandary bitwy z białym Orłem i litewską Pogonią, Mszę Świętą celebrował biskup ołsztyński Edmund Piszcz.

Przedstawiciele Republiki Litewskiej złożyli pod Pomnikiem Grunwaldzkim wieniec z napisem: „Od Litwy — Bohaterom Grunwaldu”.

Przemówienie wygłosił prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Wojciech Jaruzelski.

Do uczestników uroczystości po litewsku zwrócił się Wytautas Landsbergis. Następnie powiedział już po polsku: Mówiłem w języku ojczystym, tym. którym

między innymi rozbrzmiewał wśród innych, gdy wielki książę litewski wydawał rozkazy boje, gdy ranni i umierający zęptali słowa pożegnania i miłości do dalekich domów i ukochanej ojczyzny. Zwracając się do średnio-wiecznych bohaterów Litwy, jednocześnie składamy hołd szacunku dla wszystkich bojowników, poległych na tym polu bitewnym. Grunwald dla Litwinów zawsze będzie słowem szczególnym, symbolem odwagi, ofiarności i zwycięstwa narodów”.

Po uroczystościach odbyło się spotkanie z marszałkami Sejmu i Senatu Polski Mikołajem Kozłkiewiczem i Andrzejem Ślepnachowskim.

Przewodniczący Rady Najwyższej Republiki Litewskiej Wytautas Landsbergis ponad dwie godziny rozmawiał sam na sam z prezydentem Polski Wojciechem Jaruzelskim. Podczas rozmowy dokonano wymiany poglądów na sytuację w Polsce, Litwie i Związku Radzieckim w kontekście zmieniającej się Europy.

Przypnym wieczorem delegacja Litwy po powrocie złożyła kwiaty przed nowo odsłoniętym pomnikiem Witolda Wielkiego w Kownie.

Oceniając wyniki pobytu w Polsce, W. Landsbergis powiedział korespondentowi ELTA:

„Udział delegacji Litwy w uroczystościach rocznicy bitwy grunwaldzkiej przypomniał historyczną wspólnotę losów Litwy i Polski i był znamienny dla umacniania bezpośrednich stosunków dwóch krajów. Wizyta miała znaczenie nie tylko ceremonialne, ale też aktualną wagę polityczną”.

PAP—ELTA

NA ZDJĘCIU: pola Grunwaldu. Fot. A. Minkiewicz

Jaka ma być Wileńszczyzna?

O problemach, dążeniach, integracji i nie tylko...

ROZMOWA Z ANICETEM BRODAWSKIM, PRZEWODNICZĄCYM RADY SAMORZĄDU REJONU WILEŃSKIEGO

— Przed trzema miesiącami został Pan wybrany na przewodniczącego Rady Samorządu Rejonu Wileńskiego. Jest to niedługi okres czasu. Ale jeśli uwzględnić zawrotne tempo życia, przemiana politycznych, można już chyba coś niecoś uogólnić, podsumować.

— Przede wszystkim otworzyliśmy nowe struktury organizacyjne, które już się włączyły do pracy. Zaczynamy od rozgrzebywania, rozwiązywania w swoim podwórku, że tak powiem, problemów, które otrzymaliśmy w spuściznie od swych poprzedników. Szczególnie niepokoi sytuacja w usługach, handlu. Właśnie podczas jednej z najbliższych sesji będziemy omawiać te kwestie. Zetknąłem się z tym, iż nieraz brakuje chętnych, oddanych ludzi, którzy by chcieli sprzątać, ujaśnić niesmiesznych handlowców. Stąd wynika, że w naszym rejonie zarejestrowano ponad 120 różnorodnych spółdzielni Niesięty, mieszkańcy rejonu nie mogą powiedzieć, że działają one dla ich dobra. Moglibyśmy znacznie więcej zrobić w tym kierunku, ale jak na razie wiele czasu pochłania nam działalność, którą właściwie nie musimy byśmy się zajmować. Ale wymaga tego sytuacja społeczno-polityczna, która się złożyła w rejonie. Ludzie są zanępkowani, więc musimy to uwzględnić. Podczas każdego spotkania padają tradycyjne już pytania: co nas czeka, jak będziemy żyć dalej? Pierwsze kroki odrodzonej Republiki Litewskiej budziły nadzieje. Został powołany Departament ds. Narodowości pod kierownictwem H. Kobeckaitė. Jednak nie spełnia on swych funkcji jako doradcy, pomocnika. Jest to, jak

wykazało życie, aparat dławący. Nie działa również Ustawa o mniejszościach narodowych. Wiele szlachetnych zamiarów pozostało na papierze, w tym te napawające optymizmem słowa Odesywy Rady Najwyższej Republiki Litewskiej do wspólnot narodowościowych Litwy. Przypomnę, że w tym dokumencie mówiono o „zapwarantowaniu wszystkim obywatelom, wszystkim wspólnotom narodowościowym Litwy prawa do rozwijania swego języka, kultury i obyczajów”. Akcentowano, że „wszystkie decyzje polityczne i ekonomiczne Państwa Litewskiego będą realizowane z uwzględnieniem interesów wszystkich zamieszkałych na Litwie wspólnot narodowościowych bez ograniczenia ich godności narodowej i praw”.

— Ostatnio głośno było o Wileńszczyźnie naswet w Parlamencie Republiki. Postawiono utworzyć państwową komisję, która do 1 października br. ma zanalizować stan rzeczy i zgłosić konkretne propozycje, wnioski w Radzie Najwyższej.

— Nie ludźmy się tym. Komisja została utworzona, ale jak! Spóród 17 jej członków jest 8 deputowanych do Rady Najwyższej Republiki Litewskiej, ale reprezentują oni Kownie, Anykščiai itd. Natomiast nie ma żadnego deputowanego — przedstawiciela Wileńszczyzny. Ktoż jest najlepszym obywatel w naszym problemami? Czyżby deputowani z odległych zakątków Litwy już zdążyli załatwić wszystkie sprawy swych wyborców i dlatego postanowili angażować się w rozwiązywanie problemów rejonów powileńskich gdzie, możliwe, nigdy i nie byli.

(Dokończenie na str. 2)

Pomnik Witolda Wielkiego

W niedzielne popołudnie tysiące odwiedznie ubranych mieszkańców zapelnilo glowne ulice Kowna. Kowieniczy i goście miasta zgromadzili się na uroczystość poświęconą odsłonięciu odbudowanego pomnika ku czci Witolda Wielkiego.

Uroczystość rozpoczęła się od Mszy solennej w farze Witolda Wielkiego — za wodza Litwinów i poległych w bitwie pod Grunwaldem rycerzy litewskich. Pochód, na którego czele kroczył „pułk Witoldowy” — około tysiąca Wytautasów, urodzonych w 1930 roku — z Placu Ratuszowego doszedł do pomnika — na zbiegu Alei Litewskiej i ulicy Lwa Sapiehy.

Rozlega się pieśń Litwo kochana. Do mikrofonu podchodzi Gediminas Grybas z Jurbarakis, syn autora pomnika, rzeźbiarza Winasa Grybasa. Opowiedział on, jak powstawał pomnik, podziękował (Dokończenie na str. 3)

O problemach, dążeniach, integracji nie tylko...

Gromadzenie pasz

(Dokończenie ze str. 1)

Natomiast ostatnio zaktywizowało swą działalność stowarzyszenie „Wilniaj”, Rada ds. Litwy Południowo-Wschodniej, rejonowy oddział „Sąsiedzi”. Jawnie wyrażają się nieudacznymi prózami do konfrontacji z rejonową radą samorządu, deputowanymi do Rady Najwyższej od tych rejonów. Tacy pseudodziałacze starają się załatwiać wszystkie problemy po przez Radę Najwyższą i rząd Republiki. O naszych sprawach wyrażają swą opinię nawet ludzie, którzy między nie mieli nie wspólnego z Wilieńczykami. Swiadczą o tym chociażby oświadczenia podane przez G. Mokśkę, przewodniczącą Plenum Rejonowej Rady Samorządu. „Szczególnie obecnie niepokoi polityka prowadzona przez samorząd rejonu wileńskiego i sołectwińskiego, w myśl której dąży się do utworzenia jednostki administracyjno-terytorialnej ze swym statusem pasze ds. w tym dokumencie. Innymi słowy – dążenia do odzwierciedlenia tych regionów od Litwy. W związku z powyższym Plenum Rejonowa Rada Samorządu zwraca się do Rady Najwyższej Republiki Litewskiej o zabranianie prób rozczłonkowania Litwy”. A więc komentarz chyba zbędny.

— Odczuwa się, że w rejonie aktywne działa opozycja. Słysz się skrajne, a nawet czyjeś. Jedną, jak wiemy, organizują komitety obrony praw obywatelskich, tu nawołuje się tworzyć alternatywne samorządy. R. Klimas z trybuny Parlamentu mówił, że byłoby dobrze, aby kierownicy samorządów rejonów podwileńskich podali się do dymisji. Podkreślił, że w terenie powstają grupy alternatywne w samorządach, które wyrażają wotum nieufności dla obecnych władz rejonu...

— Odczuwam, że przyczyny takich oświadczeń nie są związane z problemami Litwinów, ale z interesami oddzielnych ludzi, którzy chcieliby zachować swe „ciepłe” stanowiska, które piastowali z wieloletnią i do dziś jeszcze zajmują je w rejonie. Przede wszystkim w komisjach planowania, handlu, architektury. Dotychczas tak zwana „siła robocza” milczała i dziękowała za „dobre życie”. Ci działacze chcą, teraz zwracają się o ratunek do władz Republiki. Nie będę tutaj kolejną raz mówić o wszystkich „pokrzywdzonych”. Proponuję właśnie podjąć badania i napisanie o tym szerzej.

— W projekcie Regulaminu o Wileńskim Połskim Rejonie Narodowościowym z samorządami w składzie Republiki Litewskiej, który zgłoszono do omawiania, mówi się, że zostanie stworzona rada przedstawicieli mniejszości narodowych, która będzie brała udział w ludziach w narodowości zamieszkałych w rejonie. Wiemy, że Litwin, stanowiąc tu mniejszość. Jakże więc będą mieli gwarancje!

— Powiem krótko: jak Polakom będzie się żyło na Litwie, tak Litwinom na Wilieńczyźnie.

— Ostatnio wiele się mówi o integracji Wilieńczyzny do Litwy.

— Uważam, że głęboko przemyślana polityka lituanizacji ostania się właśnie terminem integracji. Według słownictwa integracja — to zespolenie się w całość grup społecznych (w odróżnieniu od wspólnoty, wyrażającej się wspólnotą ideową). A więc pod

plaszycykiem integracją można lituanizować. Niezależnie od zastanowienia: może bezpośrednio jest się włączyć do Litwy o wolności. Jednakże jak Litwa — demokratyczna czy niedemokratyczna, o czymś wolności, wszystkich obywateli czy tylko określonych?

Ostatnio często powracamy do umowy między Litwą a Rosją, zawartej 12 lipca 1920 roku. Polacy liczebność Polaków zamieszkałych na Wilieńczyźnie w 1920 roku z dzisiejszą rzucają się w oczy wyniki tej integracji. Dodam, że stopniowo się zaciera wieloletnia polska obecność w Wilnie. Dla czego tylko Adamas Mickiewicz, Dziński, czy Szalczinski?

Słów kilka o szkolnictwie. W roku 1975 Polacy stanowili w rejonie wileńskim 68 proc. W szkołach po polsku uczyło się 7352 uczniów. A już w 1987 roku zakładów 3379, co stanowi tylko 32 proc. W latach 60-tych na Wilieńczyźnie było 545 szkół z polskim językiem wykładowym, obecnie około 90. Dla czego zlikwidowano Instytut Nauczycielski w Nowej Wilce? Gdzie jest obiecany język polski na UW? Tyko teraz się odrodziły polskie grupy w przedszkolach itd...

— Można by było szeroko dyskutować na te tematy, ale przećwić jedną z wielu przyczyn takiego stanu rzeczy było wyłączenie z polityki krajowej nie tylko sam system, ale również nasza pasywność, powściągliwość, nieodporność. Dlatego dziś nie możemy oskarżać o to władze nowo odrodzonej Republiki Litewskiej. Niepokoi mnie również to, że w wspomnianym projekcie Regulaminu mówi się również o języku rosyjskim jako o języku obcym dla mniejszości narodowościowej. Czy to znówu nie grozi dokumentalnie zatwierdzoną rusyfikacją?

— Język litewski w rejonie jest jako państwowy, dorównując mu polski, ponieważ przeważają tu Polacy. Dodam, że zamieszkał w us nas ponad 30 proc. innych narodowości (Rosjanie, Białorusini, Ukraińcy i in.). Wtedy uważamy, że trzeba znaleźć sposób porozumienia się z tymi ludźmi, w czym mogłyby służyć język rosyjski.

— O ile się orientuje, w najbliższym czasie odbędzie się kolejna sesja rady samorządu rejonu. Jakże sprawy będą omawiane?

— Planujemy uchwalić Regulamin Wileńskiego Połskiego Rejonu Narodowościowego. Dodam, że obecna praca jest bardzo trudna, koordynacyjna, wybrana na II Zjeździe Deputowanych Wilieńczyzny. Niebawem ma się zrodzić projekt regulaminu o jednostce administracyjno-terytorialnej na Wilieńczyźnie. W najbliższym czasie zjazd będzie kontynuował obrady. Nie możemy zwlekać, zbliżają się pertekacje z Moskwą. Nie chcemy, aby kolejny raz zdecydowano o losach Wilieńczyzny bez naszego udziału. Tylko bardziej, że w naszych działaniach nie ma a/c antykonstytucyjnego, nie ma a/c przykrośtu Litwy, jej państwowości, narodowi Litewskiemu.

— Jakże napięta propozycja od mieszkańców co do tegoż projektu regulaminu, będzie omawiana podczas sesji?

— Często ludzie w swych listach nie ograniczają się tylko omawianiem tego dokumentu. Dziękuję swymi myślami co do losu Wilieńczyzny. Otrzymujemy wiele zespolonych list

tów, m. in. 336 podpisów z apteki mariampolskiej i 162 od pracowników Wileńskiego Parku Autobusowego, którzy popierają nasze dążenia. Z gotową mówi o wyodrębnieniu Polaków z dzisiejszej Rosji, gdzie mieszka około 10 tys. naszych rodaków. Bardzo charakterystycznie, uogólniający list nadzadze z Danilowa: „Polacy proszą gwarancje o zapewnienie gwarancji. Nie ma w tym nic złego, ani niebezpiecznego w stosunku do Państwa Litewskiego. Niech władze litewskie dadzą Pałkom możliwość utworzenia samorządowej jednostki narodowo-terytorialnej w składzie Litwy i na tym wszystkie nieporozumienia i romanów się skończą. Będzie my wszyscy razem spokojnie pracować na rzecz wspólnej ojczyzny — Republiki Litewskiej”. Czy również Litwy nie spróbujcie naszych zamiarów. Jeden z nich nadzadze od pracowników Instytutu Chemii AN. Kończąc akcentując, że całkiem nie są zrozumiałe im problemy poruszane przez deputowanych rejonu wileńskiego. Powstaje pytanie, czy w ogóle ci naukowcy znają Wilieńczyznę i potrzebę jej mieszkańców?

— Co Pan sądzi o propozycji docenta UW J. Peczulisza?

— Opinię J. Peczulisza nie traktowałbym poważnie, ale otrzymałem ten propozycje z rezolucją Rady Ministrów, w której jest poleca Zarządowi M. Wilna Ministerstwa Budownictwa i Urbanistyki a także Ministerstwa Ekonomiki wspólnie z zarządami rejonów sołectwińskiego, trockiego i wileńskiego rozpatrzyć i złożyć wnioski w tej sprawie.

Jest to propozycja rozczłonkowania Wilieńczyzny. Z podwileńskich osiedli (m. in. Jasny, Turgiele, Sołectwiński, Niemieniczny, Podbrzezie, itd.) utworzenia satelity Wilna po 20-30 tys. mieszkańców. Docent J. Peczulisz zaleca stopniowo likwidować uposażenie gospodarstwa rolnego, zakładając na Wilieńczyźnie gospodarstwa indywidualne dla wszystkich mieszkańców Litwy i stolicy, którzy chcą żyć w umiarkowanej i uboższej gospodarstwie (nie kocha ziemi...?). W razie sprzeciwu samorządu proponuje on Rządowi ziemie przeznaczoną na budowę wywłaszczyć z ziem i „integrować” w taki sposób Wilieńczyznę do Litwy.

— Porozumienie sprawdził, że w kwestii nowego podziału administracyjnego bardzo niepokoją naszych Czytelników. Niedawno zamieściliśmy na swych łamach Uchwałę Rady Najwyższej Republiki Litewskiej o częściowej zmianie granic rejonów sołectwińskiego, trockiego i wileńskiego oraz niektórych aptek (Jana wileńskiego). Poprozę o skomentowanie tych zmian.

— Te zmiany nie kryją nic niebezpiecznego dla mieszkańców. Zostały po prostu udoładnione, udoładnione teoretycznie nieporządki.

— Działajcie za namowem.

— Chciałabym dodać, że tylko polityka żyje rejon. Nowy samorząd aktywne angażuje się do rozwiązania spraw gospodarczych, które niewłaściwie się przyczynia do wywłaszczenia rejonu z impasu, zawężenia w kierunku podziału podwileńskich rolników. Ale o tym — innym razem.

Rozmawiała
Jadwiga BIELAWSKA,
kor. „Kurierka Wileńskiego”
Fot. M. Rebi

Największe użytki sianołów w dzisiejszą pogodę zakładają w rejonie Święciańskim znajdującą się w sowchozie „Bałtija” koło Podbrozia Łąki i pastwisko rozporządzają się tu prawie na 900 ha. Dla mieszkańca swą gromadzenie pasz jest sprawą poważniejszą niż każdego w lata przez przebiega różnie. W tym roku suchy młaz zahamował rozwój traw. Trzeba było odrozczyć początek kosenia, poczekać, zanim trawa podrośnie. Rozpoczęło więc sianołki później niż zwykle.

— Myślę, że postąpiliśmy po gospodaraku — mówi dyrektor sowchozu Timofiej Woźniakow.

— Przecież nie termin jest ważny, lecz pion. W tym roku za powiada się nieźle. Wypieliliśmy już jeden row sianołkowiek (500 ton). Pracujemy zalemie od pogody. Jeżeli dni są bez deszczu, robimy siano, natomiast

sianołkowiek.
Podobnie jak dawniej, także teraz dnia są mechanizatorzy. Dobrowolnie mieszczą się do ogniew. Wieród m. in. mechanizatorzy, którzy zajął jest kilka tygodni rodzinny prap, choć w listopadzie ogniwie nacpą Henryk Szepietki i jego syn Jozaf, mechanizator Gryzievickij i tym Wiktor. Sianołki siewu rzadkich opiew — i kminu też był razem. Głównymi sowchozu z szatanami: Wieród, Andrzejewicz, Jozef Kibarcie, Janie Weynowski i inych.

— Poprowadziłem komitety, roznawo, pończono nas — mówi mechanizatorzy. — Teraz chętnie Bogu, pobylimy się w Niesiaty, z palwem już traw, chociaż błokady wileńskie już nie ma. O czpichk samorządu

Działalność rządu cechy pierwszego

W ubiegłą sobotę minęło 100 dni od stornowania rządu odrodzonej 11 marca Republiki Litewskiej, a w tę sobotę przypadał tydzień dni od jego zaprzęgnięcia Republice Litewskiej. W dniach państwowych okres ten jest etapem przygotowania rządów do stałej pracy, a dla społeczeństwa stanowi okazję zainteresowania się, jak przygotowano się do rządzenia państwem.

1. PRACE ORGANIZACYJNE

Gabinet ministrów był formowany i zaczął działać w niezwykłej dla Republiki sytuacji: w warunkach szybkiego upolitycznienia społeczeństwa i jednocześnie braku tradycji normalnego życia politycznego; skomplikowanych stosunków gospodarczych wewnątrz kraju, z innymi państwami oraz przejmowania jako rzeczy czужobne nieuchronnie przejmowania spuścizny struktury rządzenia.

Od pierwszych dni rząd zabrał się do formowania nowych struktur rządzenia, typowych już dla samodzielnego państwa, a nie dla republiki związkowej. Potrzebne były nie istniejące dotąd instytucje rządowe: więzi gospodarcze z zagranicą, ochrona kraju, bezpieczeństwo państwa. Toteż zreorganizowane ministerstwa i resorty musiały się podjąć nowych funkcji, pozwalających realizować kształtowanie ustawowo przewidzianej formy demokracji państwa rządowego, opierającego się na gospodarce rynkowej państwa.

2. KIERUNKI POLITYKI ZAGRANICZNEJ RZĄDU

Rząd rozwił swą politykę zagraniczną w trzech zasadniczych kierunkach — Zachód, Wschód i kraje bałtyckie. Najpilniejszymi zadaniami pierwszego etapu polityki zagranicznej było: dokładniej wyjaśnić stosunek państw do decyzji z II marca, przedstawiając warunki, na jakich świat jest gotów unać odrodzoną niepodległość Litwy i jej rząd; ustalić możliwości współpracy i pomocy gospodarczej dla Litwy; bezpośrednio przedstawiać warunki na jakich świat jest gotów unać odrodzoną niepodległość Litwy i jej rząd; ustalić możliwości współpracy i pomocy gospodarczej dla Litwy; bezpośrednio przedstawiać warunki na jakich świat jest gotów unać odrodzoną niepodległość Litwy i jej rząd.

FESTIWAL W WITEBSKU

Dzisiaj w Witebsku rozpoczyna się Festiwal Piosenki Polskiej. Trwać będzie do 22 lipca, a w ciągu następnych kilku dni będą się odbywały koncerty i su-

restów. Festiwal gości piosenkarzy z Polski. Z najślawniejszych: Alicje Majewską i Michala Bajora.

K. MARCYK

O KONKURSIE „MISS LITWA-90”

Kręci się karuzela piękności...

W ubiegłą sobotę i niedziela w Wileńskim Pałacu Sportu odbył się czwarty z kolei konkurs piękności. Są zatem pewne podstawy, by twierdzić, że tego rodzaju imprezy zaakceptowane zostały przez wilnian i stały się już tradycją. Świadczy też o tym coraz wyższy ich poziom koncertowo-widowiskowy oraz fakt założenia specjalnego biura „Miss Litwa”, które od lat czynne będzie w Wilnie przy ul. Odmińni 3 (tel. 61-10-13). Nie sposób jednak pominąć innych organizatorów, którzy pierwszy razzykowali podobne widowiska: zespół Pałacu Sportu, redakcja czasopiś „Lietuvos Rytais” oraz tygodnika „Gimnasis Krastas”, centrum usług organizacyjnych czasu wolnego „Pramoga”.

O skali imprezy decydują wstępną sponoszy. Tegorecz- wistałe do nich szczególne szacunku. I trudno powiedzieć, co w tym wypadku bardziej przyczyniło się do sukcesu organizatorów: czynniki polityczne w republikach. Tak czy inaczej oprócz rodzinnych zakładów na liście sponoszy wpisały się także firmy zagraniczne, jak włoska „Triade” (jej prezydent Claudio Bertoluzzi był członkiem komitetu organizacyjnego), kanadyjska firma turystyczna „Audra Travel”, zachodniemiecka „Interimpex”, polska „Budimex”.

Uwielbieni konkurs i nadal mu odpowiednią rangę swa obecnością gości honorowi, wśród których była również Ewa Szymczak – Miss Polska-89 oraz ukoronowane piękności z innych republik: Uzbekistanu, Kuby, Estonii, trykrotna Miss – Witebska, Białorusi i ZSRR – preuzorka Maria Kieża.

O tego rodzaju imprezach można pisać dużo, tym bardziej, że ta ostatnia spozna się różniła od poprzednich. Niestety, wszystkich wrażeń i spostrzeżeń dać się zmieścić na blokadowych zespalach gazet. Ograniczył się więc do krótkich relacji.

Pierwsza eliminacja konkursu odbyła się w końcu marca br. Z 72 kandydatek wyłonila 18 nowych udziału w konkursie i o koronie. Do ich grona trafiała 18-letnia Teresa Łopato z

Podborza, uznana przedtem za najładniejszą dziewczynę w rejonie sołectnicznym. Nauczonym do grona i do konkursu. Coż, widocznie żyła słabo, gdyż z ręką i rękami, bo... Teresa do finału, niestety, nie trafiała. Idąc za kulisami szukała i słowa otuchy dla niej. Nie przydały się. Urządzałem dziewczynę pogodną i uśmiechniętą w gronie znajomych. Oto, co mi powiedziała:

– Nie żałuję, że wzięłam udział w konkursie – wiele rzeczy mnie nauczyły. Czy chiałabym jeszcze kiedyś uczestniczyć w takiej konkurencji? Nie. Zbyt wiele czasu pochłaniają przygotowania do niej, za dużo też napięcia emocjonalnego. Co o tym sądzi rodzina? Mama od początku popierała moją decyzję, razem używamy jej o to sukcesie...

Oprócz osobistej prezentacji dziewcząt złożyły się 4 podstawowe konkurencje. „Rewia talentów” lub „sprawdzian na inteligencję” – tak umownie można nazwać pierwszą. Pretendenci do korony musiałby udzielić wiśniowy rąbek własnego świata wewnętrznego, zainteresowań i hobby. Następnie powinny być wykazać się w tańcu, zademonstrować elegancję, ładny chód, ogólną harmonię sylwetki. Zadanie potknięcie, uchybienie, przelotne zużycie w wyrazie twarzi uczestniczki nie uszły uwagi poważnej komisji, która przewodniczyła znany reżyser filmowy Anuša Zebriunas, a która się składała prawie wyłącznie z mężczyzn.

Powolałam się na opinia znawcy tego rodzaju imprez, prezesa biura „Miss Polonia” Jerzego Chmielewskiego. Na moje pytanie, co sądzi o niniejszym konkursie, powiedział:

– Wspaniała jest scenografia. Ciekawie wypadły prezentacja kandydatek, program koncertowy. Za mało być może by-

lo śmiechu, humoru. Bardziej na wesoło należy traktować takie widowiska.

A Ewie Szymczak – aktualnej Miss Polski – wszystko się podobało. Wilno też, choć pochurnie i zaledzenie – była tu po raz pierwszy.

I oto przewodniczący komisji złożyli na scenę, by ogłosić wyniki. Wyraźnie był przejęty swą misją, bo, jak się wyraził, „ważący się losy dziewcząt”. I miał rację. Wystarczył przedziebić jak się potoczyło życie ubiegłorocznych i wcześniej-

zorganych uznanych piękności, Chociąż Miss Litwa-89 Łucjana Gruzdyte (obecnie Medelejona) zwiędziała kawał świata, a obecnie mieszka w Kanadzie, gdzie znalazła swe szczęście rodzinne. Sporo pentsw świata poznała też Erika Meszkauskaite, Wicemiss tegorokowego. O sukcesie zwyciężyciową Ingriid Mikellonyte, obecnie żony znanego piłkarza Artūdasa Šablonisa już pisaliśmy.

Tym razem wybrankami fortuny zostały:

Jurate Kunewicznie z Kłajpedy (Miss Publiczności, Miss Elegancji i Wicemiss); Jurate Gużyte z Wilna (II Wicemiss i Miss Foto); Taira Milszauskaite z Kauunasa (III Wicemiss). Ukoronowaną została i miano „Miss Litwa-90” oraz Miss Gracjalnobia 21-letnia Greta Bardauskyte z Kłajpedy, studentka Wileńskiego Konserwatorium Państwowego. Otrzyma ona główną nagrodę, ufundowaną przez firmę włoską – samochod nowego modelu „Fiat Uno”. Kanadyjska firma „Audra Travel” funduje jej podróz do Meksyku, a firma „Interimpex” – nocny koncert w Warszawie.

Greta będzie też uczestniczką konkursu „Miss Beauty International”, który się odbędzie jesienią w Polsce z udziałem konkurencji z 80 krajów świata. Czym więc są konkursy piękności? Zabawa, rozrywką czy gra losów? Trudno na to pytanie jednoznacznie odpowiedzieć, jak też nie sposób ustalić jedynego kryterium piękności kobiecej, bo są gusta i guściki. Jedno jest oczywiste – konkursy piękności są dla odważnych...

Helena OSTROWSKA.
NA ZDJĘCIACH: Miss Litwa-90; Miss Polska-89 oraz Miss ZSRR-90.
Fot. Michał Rebi

domnikankańskiego. Później wyrok śmierci zamieniono na zesłanie na Sybir. Po powrocie z zesłania R. Kalinowski wstąpił do Zakonu.
Jan LIWICKI
Redaktor
Zbigniew BALCEWICZ

Zwierzchnik Zakonu Karmelitów Bosych odwiedził Wilno

W ubiegłą sobotę w wileńskim kościele św. Duchy Mszą ŚW. koncelebrował generał Zakonu OO. Karmelitów Bosych O. Filip Stas Baranda z Hiszpanii w asyście O. Jezusa Castellano, profesora Uniwersytetu Teresianum w Rzymie oraz Michala Machejka, adwokata Roty Rzymskiej.
Była to pierwsza od przeszło 150 lat wizytacja w Wilnie

przełozonego Zakonu OO. Karmelitów Bosych, który miał pieczę nad cudownym Obrazem Matki Boskiej Ostrobramskiej.
W kazaniu domtojny gość przypomniatł postać błogosławionego Rafała Kalinowskiego, karmelitę boskiego, wilaniniana. Za udział w Powstaniu Styczniowym został on skazany na śmierć, osadzono go w podziemiach kościoła po-

EKRANY

LITWA – „Imperium zadania odwetowy cios” o 11.30, 13.45, 16, 18.15, 20.30, o 11.30, 13.45, 16, 18.15, 20.30.
MOSKWA – „Wieża” o 11, 13, 15, 17, 19, 21, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 66, 68, 70, 72, 74, 76, 78, 80, 82, 84, 86, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 100.
PERGALE – „Mó” przyjaciel zdracza” (2 odc.) o 11.30, 14.15, 17, 20.
VIDEO – „Kola dla jadłodajni – o 14.30, 18.30 Strach przed prawem” – o 18.30, 20.30.
WILNIUS – „Śmiertelna walka” o 11, 13, 15, 17, 19, 21.
VIDEO – „Amerykański kreskowski” – o 11.45, 13.45, 15.45, 17.45, 19.45, „Apoakajny chłód” – o 21.30.
WINGIS – „Zryw cel” – o 10.30, 12.30, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30.
VIDEO – „Wielki poploch w malych Chinach” – o 15, 19, 23.
„Bohater i monstrum” – o 17, 21.

Kalendarium

Wtorek (17.VII) jest 156 dniem 1990 r. Do końca roku 167 dni.
* Znak Zodiaku – Rak (22.VI – 22.VII).
* Imieniny: Anety, Aleksandy, Bogdana.
* Wschód Słońca – 5.53, zachód – 21.45, Długość dnia 16 godz. 42 min.

VIDEO – „Kłopoty z gór” (2 odc.) – o 13.30, 16, „Kłucz” – o 18.30, 20.30.
TAIKA – „Wielki” – o 12.30, 17, 21.30, „Kroki film o miłości” – o 14.45, 19.15, 20–22.VII „Kolejczyzna Chan” (dla dzieci) – o 10.30.
VIDEO – Jackie Chan w filmie „Moje szczęście gwiazdy” o 10, 18.15, „Indiana Jones III czyli ostatni wyprawa krzyżowa” – o 15.30, 21.
AIDAS – „Łato w mustaj” (2 odc.) – o 17, 20, 21, 22.VII „Wietnamskie przygodzki” (dla dzieci) – o 15.30.
DRAUGUYS – „Kroki film o miłości” – o 12, 18.30, „Łato w mustaj” (dla dzieci) – o 14, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30.
SPALIS – „Wyrzaniec losu” (2 odc.) – o 17–20.VII – o 17.30, 20.15, 22.VII – o 14.45, 17.30, 20.15.
PLANETA – „Jak spędzają wakacje Bolek i Lolek” (dla dzieci) – o 12.30, „Wyrzaniec losu” – o 14.15, 16.30, 20.30, „Nie lubię” – o 18.30, 20.30.
AUZSZA – „Cieme nocie miasta Soczai” – o 10.40, 18.30, 21.
WITARR (2 odc.) – o 13.30, 16, 18.30, 20.30.
VIDEO – „Wściebla pięść” – o 11.15, 16.30, „Czołg” – o 13.45, „Noc zgrozy” – o 19, 21.30.

Litewska Służba Hydrometeorologiczna przawiada na 17 lipca zamruwianie zmienne, krótkotrwale opady, wiatr zachodni umiarkowany, temperatura 16–18 stopni.
W ciągu następných dwóch dni temperatura w nocy 8–14, w dzień 16–21 stopni.

LAZDYNAI – „Zwracacie się do Deimona” – o 12, 16, 20, „Doktor Françoise Galliani” – o 14, 18.
VIDEO – „Człowiek z gór” (2 odc.) – o 13.30, 16, „Kłucz” – o 18.30, 20.30.
TAIKA – „Wielki” – o 12.30, 17, 21.30, „Kroki film o miłości” – o 14.45, 19.15, 20–22.VII „Kolejczyzna Chan” (dla dzieci) – o 10.30.
VIDEO – Jackie Chan w filmie „Moje szczęście gwiazdy” o 10, 18.15, „Indiana Jones III czyli ostatni wyprawa krzyżowa” – o 15.30, 21.
AIDAS – „Łato w mustaj” (2 odc.) – o 17, 20, 21, 22.VII „Wietnamskie przygodzki” (dla dzieci) – o 15.30.
DRAUGUYS – „Kroki film o miłości” – o 12, 18.30, „Łato w mustaj” (dla dzieci) – o 14, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30.
SPALIS – „Wyrzaniec losu” (2 odc.) – o 17–20.VII – o 17.30, 20.15, 22.VII – o 14.45, 17.30, 20.15.
PLANETA – „Jak spędzają wakacje Bolek i Lolek” (dla dzieci) – o 12.30, „Wyrzaniec losu” – o 14.15, 16.30, 20.30, „Nie lubię” – o 18.30, 20.30.
AUZSZA – „Cieme nocie miasta Soczai” – o 10.40, 18.30, 21.
WITARR (2 odc.) – o 13.30, 16, 18.30, 20.30.
VIDEO – „Wściebla pięść” – o 11.15, 16.30, „Czołg” – o 13.45, „Noc zgrozy” – o 19, 21.30.

PROGRAM REPUBLIKARSKI

18.00 – Film fab. „My wasy, soki, ziadacy” (12 odc.)
7. 19.00 – Wiadomosci poranne. 19.00 – „Wicher czarne”
21.15 – „Wicher czarne”
22.15 – „Wicher czarne”
22.45 – „Wicher czarne”
23.45 – „Wicher czarne”
24.00 – „Dinastia” (12) – serial obyczajowy prod. USA (post).

TELEWIZJA

WTOREK 17 LIPCA
PROGRAM REPUBLIKARSKI
18.00 – Film fab. „My wasy, soki, ziadacy” (12 odc.)
7. 19.00 – Wiadomosci poranne. 19.00 – „Wicher czarne”
21.15 – „Wicher czarne”
22.15 – „Wicher czarne”
22.45 – „Wicher czarne”
23.45 – „Wicher czarne”
24.00 – „Dinastia” (12) – serial obyczajowy prod. USA (post).

II OGOLNOZWIAZKOWY
18.00 – Kreskowka 18.25 – Galopna plastyka A. Osmiełkina. 18.45 – TV serial „Smiers”. Odc. 2, 20.00 – Czas. 20.40 – Wywiad mietajny. 20.50 – Program literacko-artystyczny „Słowo”. 23.50 – Spokolenie we Francji. 23.50 – Służba nowosci TV.

II OGOLNOZWIAZKOWY

18.00 – Kreskowka 18.25 – Galopna plastyka A. Osmiełkina. 18.45 – TV serial „Smiers”. Odc. 2, 20.00 – Czas. 20.40 – Wywiad mietajny. 20.50 – Program literacko-artystyczny „Słowo”. 23.50 – Spokolenie we Francji. 23.50 – Służba nowosci TV.

ZAMIENIENIE
Dworupokojowe mieszkanie w Warszawie (Cochów) na mieszkanie w Wilnie, najcheńniej na Starówce.
Zwracać się: Wilno, tel. 77-65-19.
(Zam. 32852)

II OGOLNOZWIAZKOWY
18.00 – Gimnastyka rytmiczna. 18.30 – TV studia miast RFSR. 19.00 – Dobranoc. 19.15 – Film.koncert. 20.40 – Collage. 20.50 – Film fab. „Silni ludzie”. Odc. 2.
TELEWIZJA POLSKA
PROGRAM I

Wyrazy wspozrczka krewnym i bliskim z powodu jego nie Kolegi
Jana BOGDANOWICZA
sklada grono pedagogiczne Wileńskej Szkoły Sredniej im. A. Mickiewicza

10.00 – Wiadomosci poranne. 10.10 – Teleferi: Wentle w z country. 10.40 – Kino Teleferi: „Tajemnica wpsap” – (odc. 4) – serial prod. czeskoslowackiej. 11.05 – „Wicher czarne” (2) – serial obyczajowy prod. brazylijskiej. 18.10 – Program dnia. 18.15 – Telexpress. 18.30 – „Spoznienie” magazyn po wywiadu sprawozd. ZSRB. 18.00 – „Dinastia” (12) – serial obyczajowy prod. USA. 18.45 – Film fab. „Silni ludzie”. Odc. 2.
Kino Tele-

Telefony redaktor – 42-78-57
szerepny redaktor – 42-78-57
42-78-44; dzial listow – 42-78-50
42-69-83; redakcja newsow – 42-18-13; codzienne – 42-78-50
Druk efektywny i arkusze dwoch karok
Drukarnia litewskiego polsko- polskiego wydawniczo go „Dziena da”
Indeks 67218
Nahlad 56000 egz.
Zam. 1608

KURJER
Wileński
Adres redakcji
232019, m. Wilno
ul. Komunistow 60.